2005-22-RE

CAUSA 2005-22-RE

Número de registre 334-2005. Recurs d'empara

AUTE DEL 13 DE JULIOL DEL 2005

BOPA núm. 63, del 27 de juliol del 2005

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 de maig del 2005, per la representació processal de la Sra. Adoració Miras Garcia i del Sr. Josep Navarro Lozano, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 20 de gener del 2005 i l'aute del 14 d'abril del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració de l'article 10 de la Constitució i de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i les llibertats fonamentals i atès que demana al Tribunal Constitucional que consideri formulat el recurs d'empara i que declari nul·les les resolucions del Tribunal Superior de Justícia objecte de recurs, reposant l'expedient judicial al moment processal previ a la vulneració esmentada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 27 de maig del 2005;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón;

Antecedents

Primer

El 30 d'abril de 1967, la Sra. Adoració Miras Garcia i el seu espòs, el Sr. Josep Navarro Lozano, van signar amb el Sr. Josep Rossell Parramon un contracte privat de compravenda d'una parcel·la de terreny.

Segon

El 31 de maig del 2001, la Sra. Adoració Miras Garcia i el Sr. Josep Navarro Lozano van formular una demanda civil en què sol·licitaven que es dictés sentència condemnant els hereus del difunt Sr. Josep Rossell Parramon a l'atorgament d'escriptura pública de compravenda sobre la parcel·la esmentada.

El 5 de setembre del 2002, el Tribunal de Batlles va confirmar la perfecció i la validesa del contracte signat el 1967, tanmateix va desestimar la demanda perquè no s'havia provat fefaentment el pagament del preu pactat en el contracte de compravenda.

Tercer

Els demandants van fer el dipòsit d'aquesta quantitat en el marc d'un procediment de jurisdicció voluntària i van sol·licitar que s'oferís als hereus en concepte de pagament de la compra del terreny, els quals no el van acceptar.

Quart

El 22 de juliol del 2003, la Sra. Adoració Miras Garcia i el Sr. Josep Navarro Lozano van formular una demanda en què sol·licitaven que es condemnés els hereus del difunt Sr. Josep Rossell Parramon a atorgar escriptura pública del contracte signat el 30 d'abril de 1967 amb reconeixement del pagament esmentat rebut.

Cinquè

El 25 de maig del 2004, el Tribunal de Batlles va desestimar, mitjançant sentència, aquesta demanda per raó de prescripció i va imposar a la part actora la totalitat de les costes processals.

Sisè

La part demandant va interposar un recurs d'apel·lació, i el 20 de gener del 2005, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que estimava l'excepció de cosa jutjada negativa entre el segon procediment i el primer, que refusava l'examen del recurs d'apel·lació esmentat, així com l'examen de la demanda del 22 de juliol del 2003 i que desestimava la demanda per apreciació d'ofici de l'excepció de cosa jutjada, imposant totes les costes processals als demandants.

Setè

La representació processal de la Sra. Adoració Miras Garcia i del Sr. Josep Navarro Lozano va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que s'havia vulnerat el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Vuitè

El 14 d'abril del 2005, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions.

Novè

El 5 de maig del 2005, la representació processal de la Sra. Adoració Miras Garcia i del Sr. Josep

Navarro Lozano va presentar un recurs d'empara per vulneració de l'article 10 de la Constitució i de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i les llibertats fonamentals.

Aquesta part considera que el fet d'apreciar d'ofici l'excepció de cosa jutjada negativa, sense que hagi estat plantejada, ni discutida tant en primera instància com en segona instància per les parts, vulnera "el principi de contradicció i del dispositiu i situa en indefensió aquesta part apel·lant". Així mateix, afegeix que el plantejament d'aquesta excepció en segona instància no es pot admetre "ja que la segona instància no esdevé un nou judici sinó només una revisió de la primera instància (article 73 de la Llei transitòria de procediments judicials)."

Per tal com el Tribunal Superior de Justícia ha aplicat l'excepció de cosa jutjada negativa, "**ha obstaculitzat el dret a obtenir una decisió en la qual es contemplés el pagament del preu del terreny mitjançant el dipòsit (el nou element de fet)** i l'obligació d'escripturar la referida compra-venda de la parcel·la de terreny per haver percebut el preu" i, per tant, s'ha vulnerat el dret a obtenir una decisió fonamentada en dret. La part recurrent també considera que la sentència objecte de recurs no aporta cap solució legal al veritable interès controvertit latent en el fons de l'assumpte en qüestió, ja que cap de les parts litigants pot actuar sobre el terreny en litigi.

Per acabar, la part recurrent demana al Tribunal Constitucional que consideri formulat el recurs d'empara i que declari nul·les les resolucions del Tribunal Superior de Justícia objecte de recurs, reposant l'expedient judicial al moment processal previ a la vulneració esmentada.

Desè

El 27 de maig del 2005, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què reiterava que la interpretació i l'aplicació de les normes corresponen a la jurisdicció ordinària i que el recurs d'empara no és un recurs de cassació ni una tercera instància contra sentències judicials que pugui suplantar la funció dels tribunals ordinaris, sinó un instrument processal extraordinari destinat a la protecció dels drets fonamentals. I, considerava que, de la lectura de la sentència i de l'aute objecte de recurs, se'n desprenia que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia havia fonamentat de forma raonada, comprensible i ajustada a dret la seva decisió d'estimar l'excepció de cosa jutjada negativa entre els dos procediments seguits. "Aquesta estimació, impedia al mateix Tribunal l'examen del recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de l'avui recurrent en empara, al no ésser possible tornar a entrar sobre el fons de la qüestió."

El Ministeri Fiscal assenyalava que l'excepció de cosa jutjada va ser debatuda i resolta, en sentit contrari, en primera instància, i, a més precisava que, com exposen les resolucions objecte de recurs, l'excepció de cosa jutjada és apreciable d'ofici perquè afecta al principi de seguretat jurídica reconegut constitucionalment i, per tant, es configura com una matèria d'ordre públic que escapa de les parts litigants.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licitava la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2005-22-RE per manca de contingut constitucional en les pretensions formulades, de conformitat amb el que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

El Tribunal Constitucional recorda una vegada més la seva doctrina constant sobre la naturalesa i l'abast del recurs d'empara. No es tracta d'una tercera instància ni tampoc d'una cassació, sinó d'un instrument aliè a la jurisdicció ordinària per a la protecció exclusiva dels valors constitucionals.

Per consegüent, el Tribunal Constitucional competent per a la resolució d'aquest només ha d'atenir-se a aquesta finalitat mitjançant l'aplicació de la Constitució. Ara bé, si el que és cert és que això ha de fer-se atenint-se a les normes no constitucionals en l'aplicació de les quals es projecten els valors constitucionals mateixos, no correspon al Tribunal Constitucional enjudiciar la interpretació i l'aplicació de les normes legals i reglamentàries, competència exclusiva de la jurisdicció ordinària.

En aquest cas, i per dues vegades el jutge ordinari competent a aquest efecte ha fet una interpretació de la normativa legal en vigor, tant substantivament com processalment, en virtut de la qual arriba a una conclusió negativa per a la pretensió dels recurrents pel fet de considerar que en l'objecte litigiós incideix la cosa jutjada que el jutjador aprecia d'ofici. Aquesta apreciació, feta en una resolució degudament raonada, no afecta gens ni mica al principi de contradicció ni produeix cap indefensió, ja que aquests principis no poden interpretar-se mai en el sentit d'impedir al jutge raonar de manera recta i coherent a partir d'un dret que el jutge ha de conèixer i aplicar més enllà de les al·legacions dels litigants.

Per tot el que acabem d'exposar, el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, que els recurrents invoquen com a fonament de la seva pretensió ha quedat protegit de manera suficient. Per tant, atesa la competència d'aquest Tribunal, és a dir, la protecció de la Constitució, aquest recurs d'empara manca de contingut constitucional i no pot ser admès a tràmit

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2005-22-RE, interposat per la representació processal de la Sra. Adoració Miras Garcia i del Sr. Josep Navarro Lozano, contra la sentència del 20 de gener del 2005 i l'aute del 14 d'abril del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 13 de juliol del 2005.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Didier Maus

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat

Magistrat